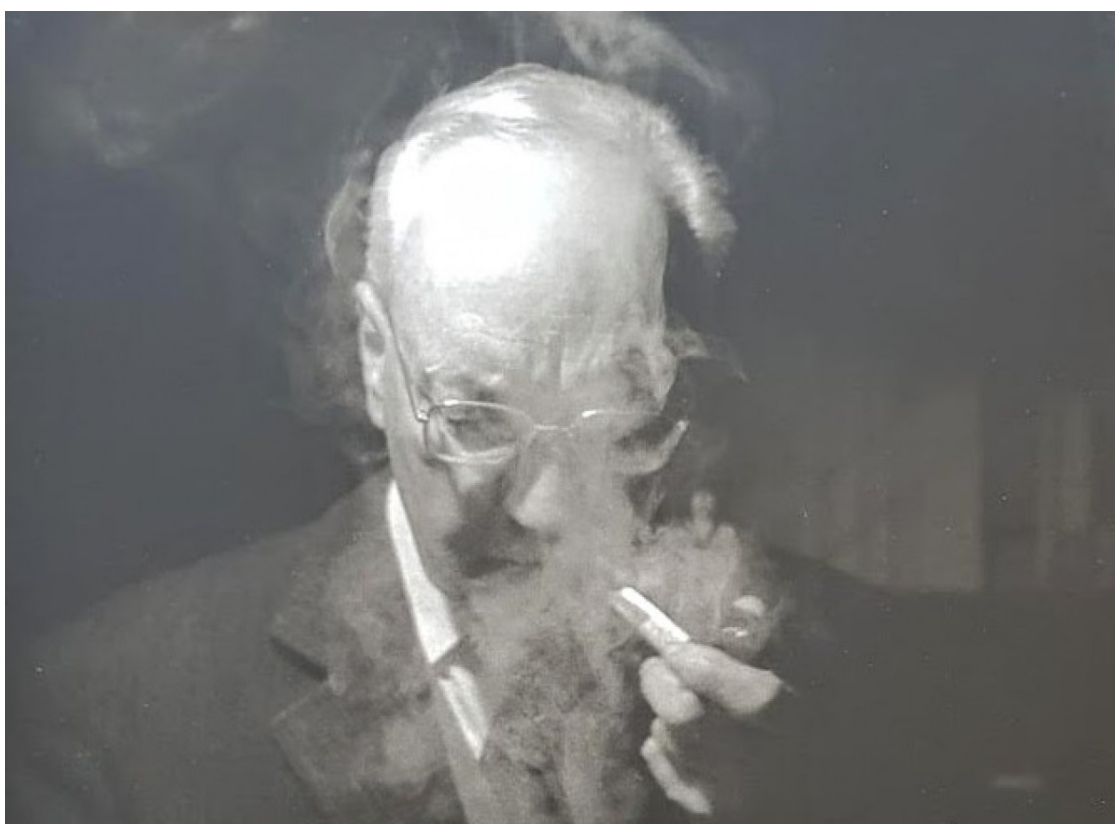

Municipis | Actualitzat el 09/03/2020 a les 20:19

Es compleixen 100 anys del naixement de l'artista berguedà Josep Maria de Martín

El pintor, poeta i il·lustrador Josep Maria de Martín i Gassó va néixer a Berga l'any 1920, ara fa 100 anys

L'artista berguedà Josep Maria de Martín. | Cedida.

Ara fa 100 anys, el 8 de març de 1920, va néixer a Berga Josep Maria de Martín i Gassó. De Martín (1920-2005), una persona molt lligada amb la seva ciutat, va dedicar la seva vida a la pintura, però també va destacar pel seu interès cap a la poesia, la il·lustració, la novel·la i la caricatura.

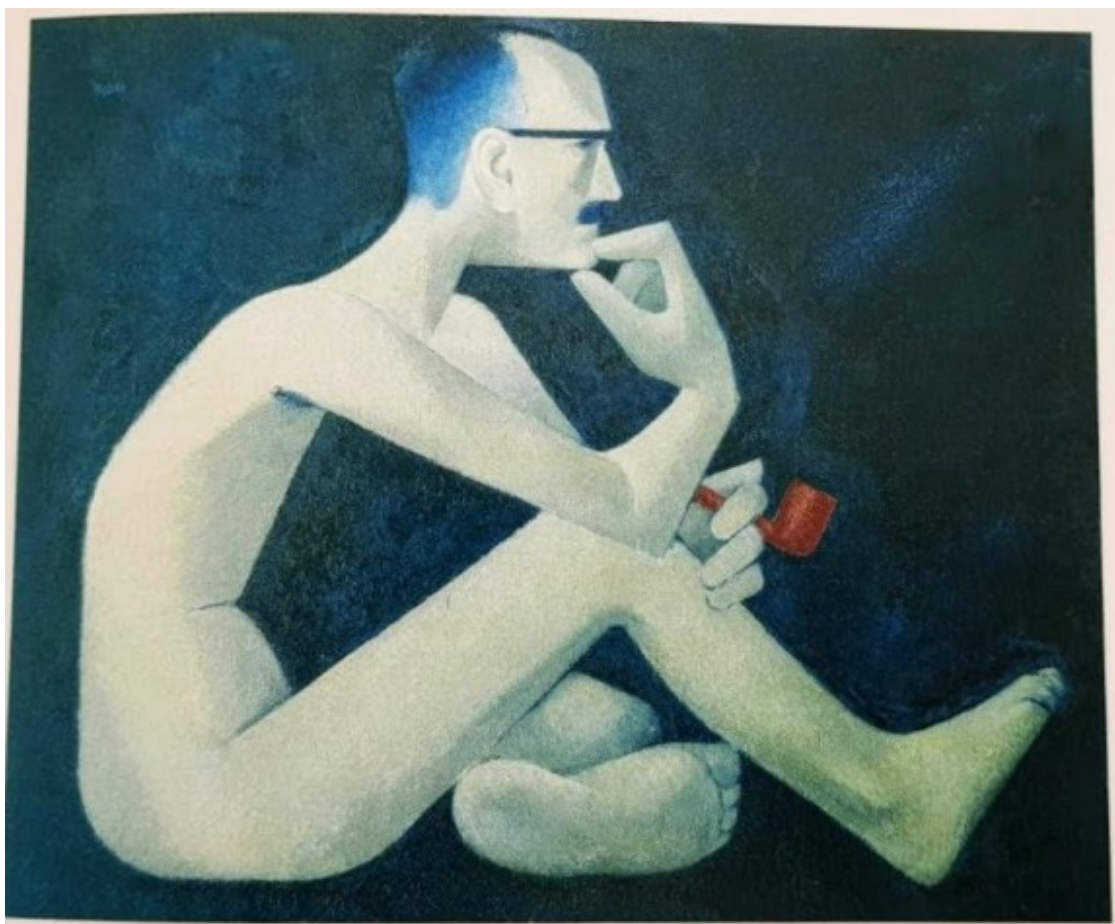
¿Considero que és un dels artistes més grans que ha donat Berga durant tot el segle XX?, assegura el berguedà Quirze Grifell en declaracions a **NacióBerguedà**.

Un cop va acabar l'ensenyament primari a Berga, de Martín va fer el batxillerat al col·legi Valldemia de Mataró. Posteriorment, el berguedà va estudiar la carrera de dret a la Universitat de Barcelona. En aquesta ciutat, tal com explica Grifell, de Martín va fer de dibuixant, il·lustrador i, fins i tot, va agafar un taller de classes de pintura que tenia el pintor Ramon Rogent, mestre seu, quan aquest va morir a causa d'un accident. Va ser a Barcelona on, de Martín es va relacionar amb una colla de persones de gran rellevància, com ara l'editor Carles Barral o el poeta Gabriel Ferrater, entre altres.

Arran de la mort del seu pare, l'artista es va traslladar a Berga, a la casa del seu pare, un edifici modernista que es troba al costat del Teatre Municipal de Berga, detalla Quirze Grifell. ¿Com que es va quedar a Berga, de Martín no va tenir el ressò que hauria tingut si s'hagués quedat a Barcelona perquè llavors ja no es va relacionar més amb el món cultural de Barcelona?, expressa Grifell.

La pintura, la poesia i la novel·la de Josep Maria de Martín

De Martín va conrear una pintura d'estructura geomètrica, amb tendència a la simplificació i estretament influenciada pels cubistes, sobretot pel pintor francès Paul Cézanne. Aquesta característica també es pot apreciar en els seus dibuixos, entre els quals destaquen cartells, calendaris, auques, il·lustracions per a llibres, caricatures, etc. En aquesta línia, de Martín va ser professor de pintura de molts berguedans, d'acord amb Grifell. Entre els seus deixebles hi ha Joan Ferrer i Mariano Bergua.

Pintura de Josep Maria de Martín. Foto: Cedida

En el camp de la poesia, que s'hi va dedicar deu anys de la seva vida, de Martín es caracteritzà per la seva ironia insòlita, impregnada de reflexió sobre la vida, d'al·lusions cultes i de jocs estilístics: *Els jornals al cos* (1975), *El peu al coll* (1975), *La mosca al nas* (1976) i *El nus a la cua* (1978). El poeta, conegut amb el pseudònim de Bernat Meix, va recollir aquests poemaris sota el

títol *El clam a l'erm* l'any 2001. ?Aquest es tracta d'un llibre bàsic per acostar-nos a la poesia de Josep Maria de Martín?, exposa l'estudiós Quirze Grifell. Sense deixar de banda aquesta faceta de l'autor, el poeta barceloní Josep Pedrals ?està enamorat de l'obra poètica de Josep Maria de Martín?, afirma Grifell.

Portada del llibre 'El clam a l'erm'. Foto: Cedida

Josep Maria de Martín també ha destacat en l'àmbit de la novel·la. N'és exemple la novel·la policíaca en castellà, escrita conjuntament amb Gabriel Ferrater durant la primavera de 1952: *Cercano está mal*. Amb el mateix poeta, de Martín va també escriure *Un cuerpo, o dos*.

Una persona molt vinculada amb la seva ciutat

La capital del Berguedà va acollir una exposició retrospectiva de l'artista l'any 2000. Grifell recorda que diferents persones van deixar els seus quadres per exposar-los. Un any després, l'any 2000, Berga va reconèixer-lo amb la Medalla d'Or de la ciutat.

De fet, de Martín va ser una persona molt arrelada amb Berga. En aquest context, l'artista berguedà va elaborar entre els anys 1939 i 1976, de manera intermitent, les portades dels programes de mà de la Patum. Aquesta festa va estar present, per exemple, en el llibre *El loco retablo de la Patum* (1944) o *La Patum de Berga*, obra que inclouen textos i dibuixos humorístics sobre Patum, precisa Grifell. De Martín també va publicar dibuixos de caràcter humorístic en relació a la festa a la revista *Dau al Set*. A més, va dirigir el Museu de Berga durant l'època de la creació de l'espai.

Quirze Grifell planteja que aquest any, aprofitant el 100è aniversari de de Martín, ¿seria interessant? reeditar les principals publicacions de l'autor, que segons Grifell no es poden adquirir des de fa anys, per tal que tothom pogués llegir-les.

Portada de la publicació de de Martín a la revista 'Dau al Set'. Foto: Cedida